

Cox-hämmare (NSAID)

NSAID (Non-Steroid Anti-Inflammatory Drug) hämmar enzymet cyklooxygenas (COX) och gruppen kallas numera därför oftast COX-hämmare. Den innehåller flera olika substanser med i princip samma verkningsmekanism men med olika selektivitet för COX-1 och COX-2 och olika halveringstid.

COX-hämmare är effektiva vid behandling av nociceptiv smärta med eller utan inflammation.

COX-hämmare har också god effekt vid osteoartros och RA (se studier i Cochrane).

NSAID-preparat kan ha god effekt vid t.ex. skelettmetastaser men patientens kardiovaskulära, nefrologiska samt blödnings- och gastrointestinala status måste beaktas och insättande bör därför ske i samråd med läkare ansvarig för själva tumörbehandlingen.

Att tänka på vid eventuell behandling:

- Ska inte användas vid nedsatt njurfunktion eller vid risk för sådan.
- Bör ges med försiktighet till astmapatienter.
- Bör inte användas till äldre mer än under kortare kurer (max 1-2 veckor) p.g.a. biverkningsrisk i form av njurpåverkan eller hjärtsvikt, se [Läkemedelsbehandling av de mest sjuka sköra och äldre](#).
- Ska användas med försiktighet till patienter med inflammatoriska tarmsjukdomar.
- Ska användas med försiktighet vid ökad risk för gastrointestinala blödningar. Om det finns ett behov bör behandlingen kombineras den med protonpumpshämmare. Selektiva COX-2 hämmare har en minskad risk för ulkus eller blödningar och kan därför vara ett alternativ.
- Ökad risk för kardiovaskulära händelser, främst med COX-2 hämmare. Bör inte ges till patienter med dysreglerat blodtryck (>140/90), hjärtsvikt (NYHA II-IV), perifer kärlsjukdom och/eller cerebrovaskulär sjukdom.

De COX-hämmare som finns som läkemedelsmallar i Cosmic för Region Jönköpings län är naproxen, ibuprofen, ketoprofen. Användning av diklofenak bör begränsas p.g.a. miljöpåverkan. Selektiva COX-2 hämmare är celecoxib och etoricoxib.

Mer information

Detta är en fördjupning till [Smärta](#)

Patientinformation

- [Om läkemedel, 1177 Vårdguiden \(nytt fönster\)](#)
- [Patientinstruktioner kring läkemedelsbehandling, Läkemedel, Region Jönköpings län](#)
- [Receptfria läkemedel vid tillfällig smärta, 1177 Vårdguiden \(nytt fönster\)](#)

Uppdaterad: 2020-05-20

Åsa Pettersson, Bra Liv Hälsan 2 vårdcentral, Vårdcentralerna Bra Liv

fakta@rjl.se